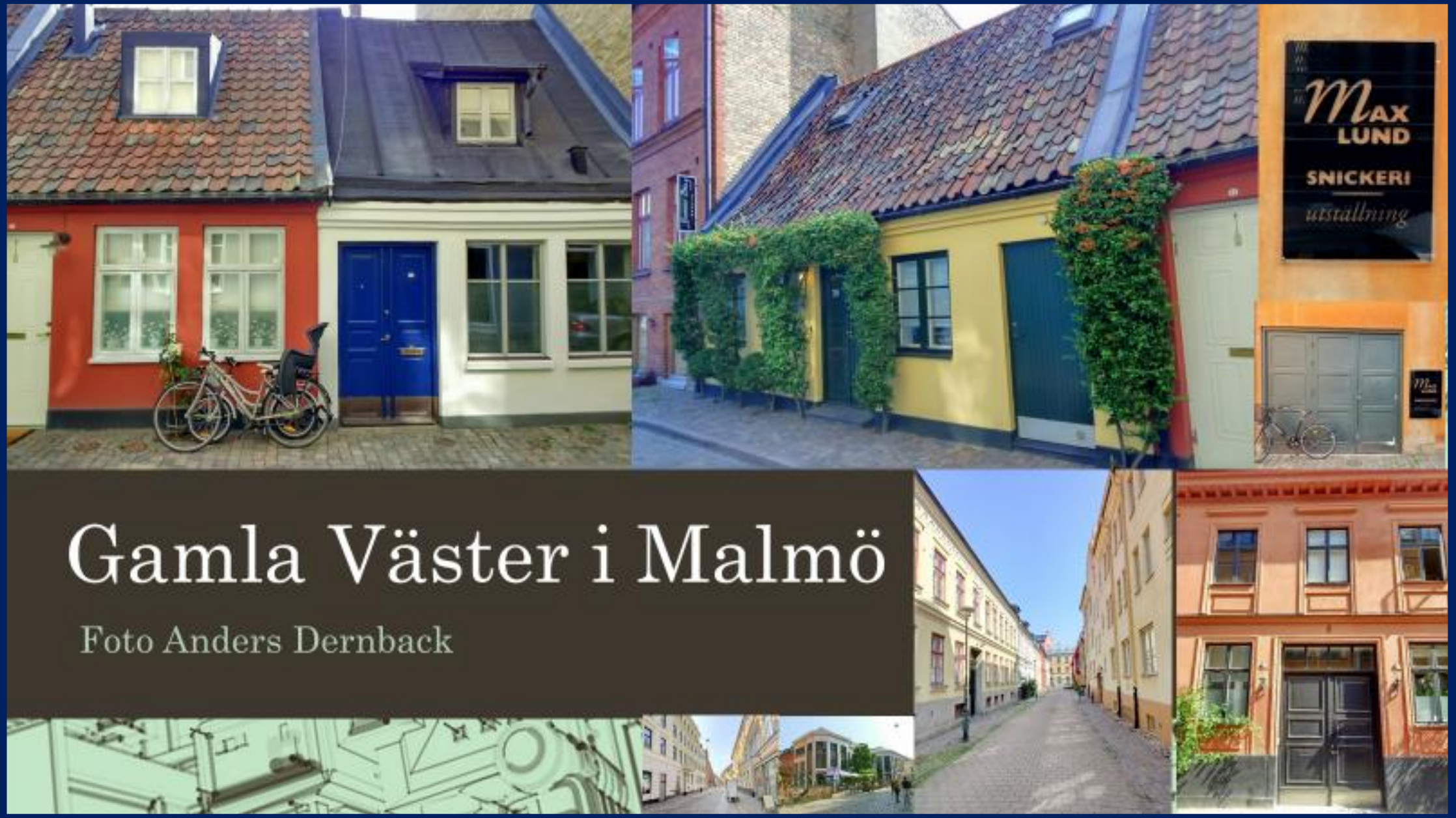

Bildspel Anders Dernback – text Wikipedia – foto Anders Dernback / Malmö Museum

Maria Stenkulas Malmö högre läroverk för flickor vid hörnet av Slottsgatan och Grynbodgatan. Till vänster Hermodshuset.

Maria Stenkulas Malmö högre läroverk

Foto: Okänd fotograf / B.W. Foto / Malmö Museer

Gamla Väster

Gamla Väster är ett område utan formell status på den västra delen av Gamla staden i Malmö.

Gamla Väster är det cityområde som ligger mellan Kungsparken i väster och Stortorget i öster. I norr avgränsas det av kanalen och i söder av gamla begravningsplatsen. I området bodde under 1800-talet hantverkare och enklare folk varför denna stadsdel inte drabbades så hårt av de saneringar i slutet av 1800-talet som kännetecknade de cityområden där de rikare borgarna bodde. Under 1970-talet planerades stora ingrepp i den då tämligen nedgångna bebyggelsen. Merparten av invånarna bestod då av familjer som i generationer bott i de mestadels små husen. Föreningen Gamla Väster bildades på initiativ av bland andra ett antal kulturarbetare och man lyckades stoppa den stora genomfarts- och bussgata som skulle dras fram vid Engelbrektsgatan. Föreningen tillsammans med Malmö museum lyckades också stoppa den tilltänkta gångstråket genom ett antal kvarter vilket skulle ha inneburit att flera värdefulla äldre byggnader hade rivits.

Fiskaregatan sträckte sig mellan Norra Vallgatan och Västergatan, mellan kvarteren Fisken och Neptun. Namnet har utgått, troligen i samband med tillkomsten av hovrättens annex.

Grynbodgatan är idag också namn på två äldre gatsträckningar. Den östra delen är känd från 1571, då den kallades Teigelgaardsstredet. Senare kallades bland annat "Stenboder" och "Grynboderna", medan äldsta belägg för nuvarande namn är från 1746. Den västra delen gick under medeltiden under namnet Agevej till stenboderne. Det är oklart när denna gata försvann; på A.U. Isbergs historiska karta från 1875 betecknas den som "forn" gata. År 1875 fanns dock en kort, smal och troligen namnlös gränd österut från Slottsgatan. År 1906 förlängdes Grynbodgatan västerut längs hela sträckningen fram till Slottsgatan.

Gamla Väster

Kv. 56 Mullvaden: Kvarteret är avgränsat av Hjorttackegatan, Jacob Nilsgatan, Långgårdsgatan och Slottsgatan. Gränden Långgårdsgränd sträcker sig in i kvarteret, även om denna inte räknas som en gata sedan 1984.

Gråbrödersgatan Hamngatan

Gråbrödersgatan är i dag benämning på två äldre gator. Den norra delen hette under medeltiden Sortebrödrestredet efter det svartbrödrakapell vigt till S:ta Magdalena som låg här. Gatan skiftade namn till Västra Hamngatan i samband med utfyllnaden av hamnen vid mitten av 1800-talet. Nuvarande Hamngatan hette då Östra Hamngatan. Den södra delen började kallades Gråbrödersgatan på 1600-talet efter ett felaktigt antagande att Gråbrödraklostret en gång legat invid gatan. År 1914 blev Västra Hamngatan en del av Gråbrödersgatan.

Gamla Väster

Hönegatan Larmgatan

Hönegatan var en återvändsgränd som i forna dagar gick ned från Västergatan och sedan i riktning mot Hyregatan. Den försvann under 1700-talet men lades ut igen 1874 för att sedan försvinna för gott. I kvarteret Diana fanns även tidigare, åtminstone under 1650-talet, en krokig gränd mellan Hyregatan och Jöns Filsgatan, som troligen var namnlös.

Larmgatan är en gata vid Stortorget. En nytillverkad gatuskylt av emaljtyp med gatunamnet sitter fortfarande vid den nästan osynliga gränden vid Stortorget. Larmgatan används inte för trafik.

Gamla Väster

Långgårdsgränd Torvgatan Östra Torggatan

Torvgatan hette gatan på västra sidan av Lilla torg. Namnet utgick 1969 i samband med rivningen av saluhallen där och gatan kallades fortsättningsvis enbart "Lilla torg".
Västergatan är en gata på Gamla Väster och tillhör dessutom Malmös äldsta gatusträcka (Östergatan–Adelgatan–Västergatan), vilken lades ut under 1200-talet. Bebyggelsen längs gatan är varierande; en stor del av den består av äldre hus (ofta använda till kontor) och en annan del av modernare hus. Vid den mest västliga delen av Västergatan har byggnaden "Fisken 18" uppförts.
Östra Torggatan var gatan på östra sidan av Lilla torg. Även detta namn utgick 1969.

Rosenvingeska huset, Västergatan 5, uppfördes av Anne Pedersdatter Rosenvinge omkring 1534.

Till vänster om texten ses rosen och vingen, vapnet för borgmästaren i Helsingör och Kristian II:s skrivare Mogens Jensen Rosenvinge. Till höger hustrun Anne Pedersdatters sköld med två liljor. Det var Anne som efter sin makes död flyttade till Malmö. Årtalet 1534 anger när hon flyttade in. Plattan kan dock vara något yngre än själva huset. Den nisch som den är inmurad i är nämligen upphuggen i en befintlig mur.

Byggnaden var ursprungligen uppdelad i två identiska lika, men spegelvända lägenheter. Delar man upp gatufasaden i två lika stora delar syns tydligt denna symmetri i de ursprungliga fönster- och dörröppningarna. I bottenvåningen ses två stora valvbågar. Här var från början inrättat handelsbodar med utbyggnader ut i gatan.

I husets bottenvåning finns Malmös bäst bevarade rum från 1500-talet. Vackra väggmålningar visar här på den dåtida prakten i huset. Här finns också Nordens äldsta papperstapet bevarad. Denna är daterad till 1570-talet.

Gamla Väster

Gamla Väster

Dringenbergska gården

Jörgen Kocks hus

Rosenvingeska huset

Annellska huset

Hotell Kramer

Faxeska huset

Hermods AB

Beijerska huset

Gamla Hovrätten

Gamla Väster

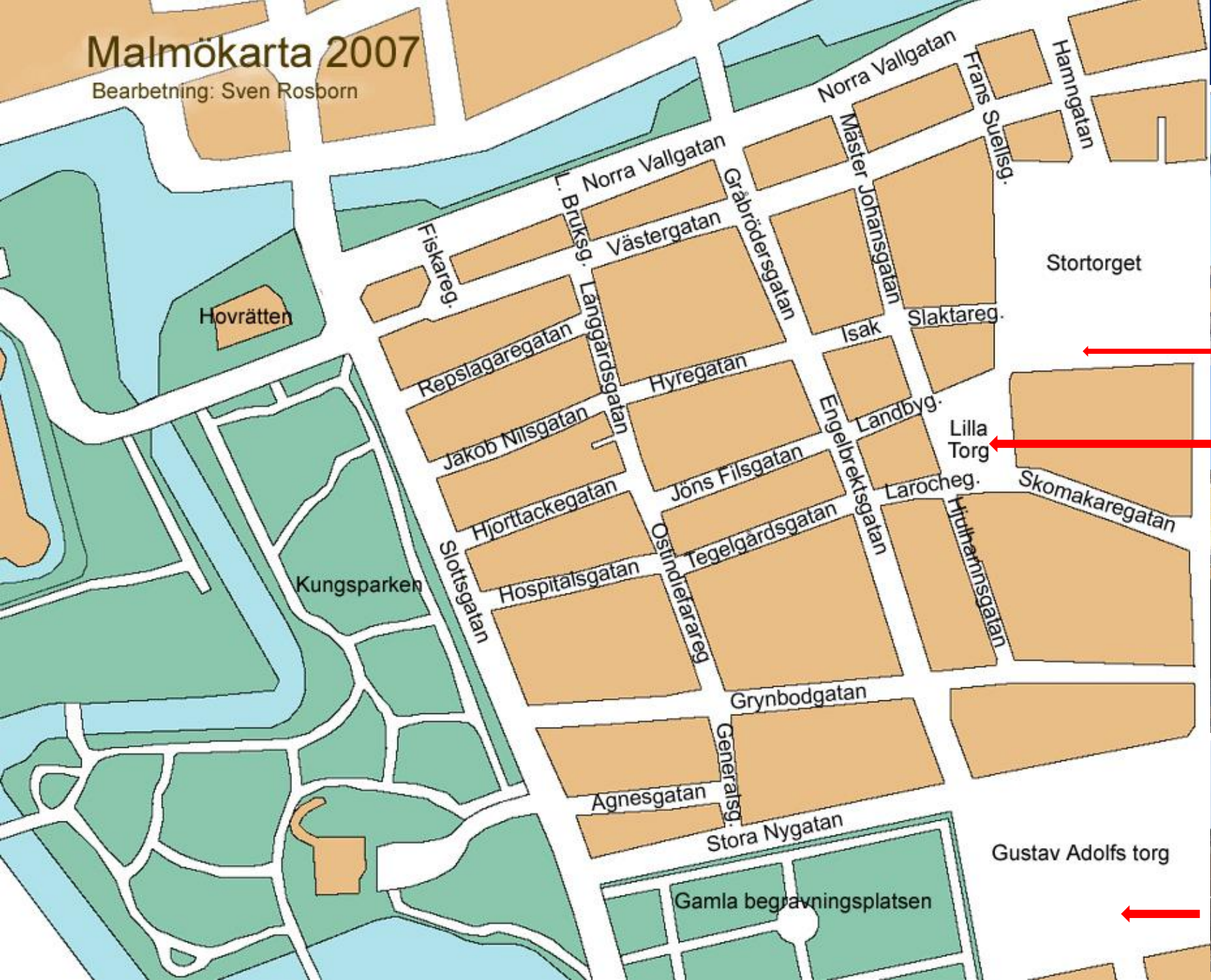

Fiskaregatan sträckte sig mellan Norra Vallgatan och Västergatan, mellan kvarteren Fisken och Neptun. Namnet har utgått, troligen i samband med tillkomsten av hovrättens annex.

Grynbodgatan är idag också namn på två äldre gatsträckningar. Den östra delen är känd från 1571, då den kallades **Teigelgaardsstredet.** Senare kallades bland annat "Stenboder" och "Grynboderna", medan äldsta belägg för nuvarande namn är från 1746. Den västra delen gick under medeltiden under namnet Agevej till stenboderne. Det är oklart när denna gata försvann; på A.U. Isbergs historiska karta från 1875 betecknas den som "forn" gata. År 1875 fanns dock en kort, smal och troligen namnlös gränd österut från Slottsgatan. År 1906 förlängdes Grynbodgatan västerut längs hela sträckningen fram till Slottsgatan.

Gråbrödersgatan är i dag benämning på två äldre gator. Den norra delen hette under medeltiden Sortebrödrestredet efter det svartbrödrakapell vigt till S:ta Magdalena som låg här. Gatan skiftade namn till Västra Hamngatan i samband med utfyllnaden av hamnen vid mitten av 1800-talet. Nuvarande Hamngatan hette då Östra Hamngatan. Den södra delen började kallades Gråbrödersgatan på 1600-talet efter ett felaktigt antagande att Gråbrödraklostret en gång legat invid gatan. År 1914 blev Västra Hamngatan en del av Gråbrödersgatan.

Hönegatan var en återvändsgränd som i forna dagar gick ned från Västergatan och sedan i riktning mot Hyregatan. Den försvann under 1700-talet men lades ut igen 1874 för att sedan försvinna för gott. I kvarteret Diana fanns även tidigare, åtminstone under 1650-talet, en krokig gränd mellan Hyregatan och Jöns Filsgatan, som troligen var namnlös.

Larmgatan är en gata vid Stortorget. En nytillverkad gatuskylt av emaljtyp med gatunamnet sitter fortfarande vid den nästan osynliga gränden vid Stortorget. Larmgatan används inte för trafik.

Gamla Väster

Larmgatan är en gata vid Stortorget. En nytillverkad gatuskylt av emaljtyp med gatunamnet sitter fortfarande vid den nästan osynliga gränden vid Stortorget. Larmgatan används inte för trafik.
Långgårdsgränd sträckte sig från Långgårdsgatan västerut in i kvarteret Mullvaden. Gränden utlades på 1840-talet, kallades Larmgatan 1864 och erhöll namnet Långgårdsgränd på 1870-talet. Namnet utgick 1984, men fortfarande finns en (dock modern) gatuskylt vid gränden med texten "Långgårdsgränd".

Torvgatan hette gatan på västra sidan av Lilla torg. Namnet utgick 1969 i samband med rivningen av saluhallen där och gatan kallades fortsättningsvis enbart "Lilla torg".

Västergatan är en gata på Gamla Väster och tillhör dessutom Malmös äldsta gatusträcka (Östergatan–Adelgatan–Västergatan), vilken lades ut under 1200-talet. Bebyggelsen längs gatan är varierande; en stor del av den består av äldre hus (ofta använda till kontor) och en annan del av modernare hus. Vid den mest västliga delen av Västergatan har byggnaden "Fisken 18" uppförts.

Östra Torggatan var gatan på östra sidan av Lilla torg. Även detta namn utgick 1969.

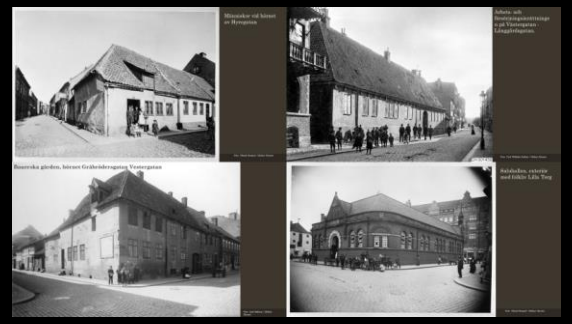

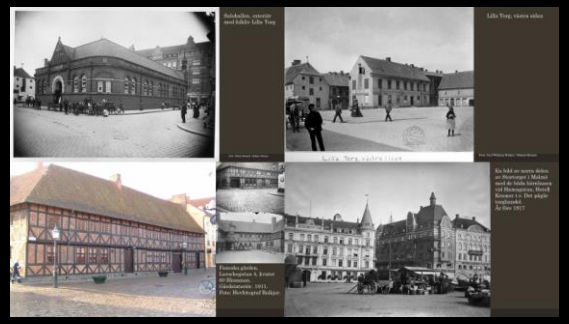

GAMLA VÄSTER

Hamngatan mot Stortorget. År 1900

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Korsvirkeshus vid Engelbrektsgatan, slutet av 1890-talet. Hästtransport, G Wahlgrens skomakeri

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Slottsgatan flickor och pojkar på trottoaren

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Doktor Carl Asps hus på Slottsgatan 8, kvarter 37, Biet. 1907. Hästdroska och kusk.

Foto: Viktor Rothjer / Malmö Museer

Hamngatan

Foto: Gunnar Lundh / Malmö Museer

Allmänna Sjukhuset vid Slottsgatan i kvarteret Josefina.

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Slottsgatan, Jakob Nilsgatan. Uniformsklädda män i förgrunden. År 1901

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Knutsgillets hus på hörnet av Västergatan och Gråbrödersgatan i kvarteret Gråbröder.

Foto: Alfred B. Nilson / Malmö Museer

TPA 000193

Människor vid hörnet av Hyregatan

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Arbets- och försörjningsinrättningen på Västergatan - Långgårdsgatan.

Foto: Carl Wilhelm Rokjer / Malmö Museer

Bauerska gården, hörnet Gråbrödersgatan Vestergatan

Foto: Axel Sjöberg / Malmö Museer

Saluhallen, exteriör med folkliv Lilla Torg

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Saluhallen, exteriör med folkliv Lilla Torg

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

Lilla Torg, västra sidan

Foto: Carl Wilhelm Roikjer / Malmö Museer

Faxeska gården, Larochegatan 4, kvater 60 Blomman. Gårdsinteriör. 1911. Foto: Hovfotograf Roikjer.

En bild av norra delen av Stortorget i Malmö med de båda hörnhusen vid Hamngatan, Hotell Kramer t.v. Det pågår torghandel.
År före 1917